

<p>Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid</p>
--

IVC/KSZG/19/194

**BERAADSLAGING NR. 18/184 VAN 4 DECEMBER 2018, GEWIJZIGD OP 2 JULI 2019,
OVER DE UITWISSELING VAN PERSOONSGEGEVENS TUSSEN ACTOREN VAN
HET NETWERK VAN DE SOCIALE ZEKERHEID EN ORGANISATIES VAN DE
GEMEENSCHAPPEN EN GEWESTEN MET DE TUSSENKOMST VAN DE
DIENSTENINTEGRATOREN VAN DIE GEMEENSCHAPPEN EN GEWESTEN**

Gelet op de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, in het bijzonder artikel 15, § 1;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, in het bijzonder artikel 114;

Gelet op de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, in het bijzonder artikel 97;

Gelet op de rapporten van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de heer Bart Viaene.

A. ONDERWERP

1. Overeenkomstig artikel 14 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* geschiedt elke mededeling van persoonsgegevens door instellingen van sociale zekerheid aan derden (zoals organisaties van gemeenschappen en gewesten) in beginsel met de tussenkomst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. De laatste jaren geschieden mededelingen van persoonsgegevens door instellingen van sociale zekerheid aan organisaties van gemeenschappen en gewesten echter ook dikwijls met de tussenkomst van de dienstenintegrator van de betrokken deelstaat, die op zijn terrein zorgt voor de geïntegreerde en beveiligde ontsluiting van persoonsgegevens uit authentieke bronnen.
2. De volgende dienstenintegratoren staan aldus in voor de verzameling en uitwisseling van elektronische persoonsgegevens uit de authentieke bronnen ten behoeve van de gemeenschappen en gewesten: de Vlaamse Dienstenintegrator (VDI), opgericht bij het Vlaams decreet van 13 juli 2012, de Banque Carrefour d'Échange de Données (BCED),

opgericht bij het samenwerkingsakkoord tussen het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap van 23 mei 2013, en FIDUS, opgericht bij de Brusselse ordonnantie van 8 mei 2014. Op het federaal niveau treedt de directie-generaal Digitale Transformatie van de federale overheidsdienst Beleid en Ondersteuning (voorheen FEDICT) als dienstenintegrator op. Deze organisaties functioneren allemaal als tussenschakel tussen gegevensleveranciers en gegevensgebruikers.

B. BEGINSELEN INZAKE DE TUSSENKOMST VAN DIENSTENINTEGRATOREN

3. Het is de verantwoordelijkheid van de dienstenintegratoren om de principes van doelbinding en minimale gegevensverwerking, zoals beschreven in de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* na te leven en te doen naleven door de eigenlijke bestemmingen van de persoonsgegevens. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid verricht zelf geen specifieke filtering van de persoonsgegevens voor zover de tussenkommende dienstenintegrator er zich uitdrukkelijk, met een ondertekende schriftelijke overeenkomst, toe verbindt om de voormelde beginselen te (doen) respecteren en de nodige filteringen te realiseren met het oog op de correcte toepassing van de beraadslagingen van het informatieveiligheidscomité. Enkel de persoonsgegevens die de eindbestemming daadwerkelijk nodig heeft voor het vervullen van zijn opdrachten – en die dan ook als dusdanig in de toepasselijke beraadslaging van het informatieveiligheidscomité staan vermeld – mogen hem ter beschikking worden gesteld. De dienstenintegrator verwijdert de overbodige persoonsgegevens (de persoonsgegevens die inhoudelijk niet relevant zijn voor de eindbestemming of betrekking hebben op personen over wie de eindbestemming geen dossier beheert) en zorgt ervoor dat ze niet verder worden overgemaakt aan de eindbestemming. Daarenboven mag de dienstenintegrator van de gemeenschap of het gewest de persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid zelf niet op een structurele wijze bijhouden, noch in een inhoudelijke persoonsgegevensbank, noch in de loggings die hij moet bijhouden om de end-to-end traceerbaarheid bij de uitwisseling van de persoonsgegevens mogelijk te maken (de loggings bevatten bijgevolg niet de eigenlijke uitgewisselde persoonsgegevens maar enkel een verwijzing naar het toepasselijke bericht en naar het type persoonsgegevens). Behalve de authentieke bron uit het netwerk van de sociale zekerheid mag enkel de eindbestemming de ontvangen persoonsgegevens (tijdelijk) bijhouden, zolang dat noodzakelijk is voor het uitvoeren van bepaalde van zijn opdrachten (die opdrachten en de gepaste bewaartermijn zullen doorgaans door de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité worden vastgesteld in de beraadslaging die hij verleent met toepassing van artikel 15 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, naar aanleiding van de beoordeling van de naleving van het beginsel van de doelbinding en het beginsel van de opslagbeperking). Het hogervermelde schriftelijk engagement van de dienstenintegrator moet ook op dit laatste aspect betrekking hebben.
4. Bij de uitwisseling van persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid wordt gebruik gemaakt van een (voortdurend te actualiseren) verwijzingsrepertorium, waarin wordt bijgehouden welke organisaties over een bepaalde persoon een dossier bijhouden (met

vermelding van de geldigheidsperiode). Het systeem, gecreëerd op basis van artikel 6 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, biedt de mogelijkheid om een persoon en een organisatie met elkaar in verband te brengen en dat verband (het doeleinde dat de verwerking van de persoonsgegevens van de persoon rechtvaardigt en het type dossier dat door de organisatie wordt behandeld) nader te beschrijven. Aan de hand van het verwijzingsrepertorium kunnen wijzigingen van persoonsgegevens (de zogenaamde mutaties) automatisch aan de gemachtigde partijen worden meegedeeld en kan worden gecontroleerd of de leverancier en de gebruiker van de persoonsgegevens wel degelijk allebei een dossier over de betrokkene beheren (is dat niet het geval, dan verliest de uitwisseling van persoonsgegevens zijn rechtvaardiging).

5. Elke dienstenintegrator moet in staat zijn om een elektronisch bericht uit het netwerk van de sociale zekerheid, ontvangen van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, te verdelen naar de bevoegde aanvragers, op basis van een eigen verwijzingsrepertorium (al dan niet geïnspireerd op het verwijzingsrepertorium van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid), zowel wanneer de actoren van het netwerk van de sociale zekerheid uit eigen beweging persoonsgegevens ter beschikking stellen van de gebruikers (het push-systeem) als wanneer de gebruikers zelf persoonsgegevens opvragen bij de actoren van het netwerk van de sociale zekerheid (het pull-systeem). In het verwijzingsrepertorium van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid wordt dan voor de betrokken personen geen specifieke verwijzing tot op het niveau van de diverse bevoegde organisaties van de gemeenschappen en gewesten (de eindbestemmingen) opgenomen maar, uitsluitend voor de toepassing van de push (dus niet voor de toepassing van de pull), een algemene verwijzing naar de bevoegde gemeenschap en het bevoegde gewest. Bij het push-systeem moet de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid vanzelfsprekend weten van welke sociaal verzekerden zij de ontvangen persoonsgegevens verder aan de dienstenintegrator moet overmaken terwijl bij het pull-systeem enkel de dienstenintegrator integratiecontroles verricht op basis van zijn eigen verwijzingsrepertorium (de eindbestemming en de dienstenintegrator geven in de vraag aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid overigens wel steeds de toepasselijke “*legal context*” mee, dat wil zeggen een eenduidige verwijzing naar het juridisch kader waarin de vraag gesteld wordt, met vermelding van het doeleinde waarvoor een dienst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid volgens het informatieveiligheidscomité gebruikt mag worden). Als een dienstenintegrator zich niet schriftelijk ten opzichte van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid heeft verbonden om een dergelijk verwijzingsrepertorium te creëren en beheren (het noodzakelijk instrument om de beginselen van doelbinding en minimale gegevensverwerking te kunnen eerbiedigen), kunnen persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid enkel aan organisaties van gemeenschappen en gewesten worden meegedeeld voor zover de betrokken personen (de personen over wie de eindbestemmingen persoonsgegevens moeten kunnen verwerken om hun opdrachten te verwezenlijken) in het verwijzingsrepertorium van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zijn geïntegreerd met een geschikte hoedanigheidscode verwijzend naar de organisatie in kwestie. Met andere woorden: als de dienstenintegrator zich niet expliciet engageert tot het uitbouwen van een eigen verwijzingsrepertorium, zal de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid die taak op zich nemen, zoals vanouds. Er moeten bij de verwerking van persoonsgegevens steeds duidelijke afspraken worden gemaakt over het gebruik van de verwijzingsrepertoria. Per betrokken organisatie moet eenduidig worden vastgesteld in welk verwijzingsrepertorium wordt bijgehouden dat zij over een bepaalde persoon voor een bepaalde periode een bepaald

type dossier beheert: dat van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, een bestaand sectoraal verwijzingsrepertorium of het verwijzingsrepertorium van de dienstenintegrator van het deelgebied. De verwijzingsrepertoria worden beschouwd als authentieke bronnen en dienaangaande mag er geen sprake zijn van redundantie: de aanduiding dat iemand bij een organisatie gekend is, mag dus slechts op één plaats worden bijgehouden (indien de aansluiting bij een bepaalde instelling van sociale zekerheid al vermeld is in een bepaald verwijzingsrepertorium moet dat geen tweede keer gebeuren in de verwijzingsrepertoria van de dienstenintegratoren van de gemeenschappen en de gewesten).

6. De dienstenintegrator moet daarenboven meewerken aan de realisatie van de end-to-end traceerbaarheid bij de uitwisseling van persoonsgegevens. Hij moet aldus steeds kunnen achterhalen welke weg persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid hebben afgelegd sinds zij door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan hem werden overgemaakt. Hij moet daartoe een efficiënt loggingbeheer ontwikkelen en met de diverse eindbestemmingen van persoonsgegevens afspraken maken over de taakverdeling inzake het bijhouden van de loggings (inhoud, toegang, bewaarduur,...). Iedere mededeling van persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid moet steeds achteraf volledig gereconstrueerd kunnen worden, van bij de authentieke bron tot bij de eindbestemming, en er moet steeds, eventueel door het combineren van de loggings van de verschillende partijen (in het geval van een getrapt systeem waarbij onderlinge afspraken worden gemaakt volgens het principe van de cirkels van vertrouwen), kunnen worden nagegaan welke medewerker van welke organisatie op welk ogenblik voor welke doeleinden welke soorten persoonsgegevens van welke sociaal verzekerde heeft verwerkt (dat veronderstelt een unieke en vaste identificatie van de elektronische berichten, end-to-end). Deze maatregelen worden genomen, onder meer, om tegemoet te kunnen komen aan het inzagerecht van de betrokkene en om desgevallend de bevoegde controleorganen de mogelijkheid te bieden klachten met betrekking tot de verwerking van de persoonsgegevens te behandelen. De loggings worden minstens tien jaren bijgehouden, op een beveiligde wijze (met toegangsbeperking en onder het toezicht van de functionaris voor gegevensbescherming), en worden voor het overige zelf ook behandeld overeenkomstig de regelgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De loggings mogen enkel een verwijzing naar het toepasselijke bericht bevatten maar niet de eigenlijke inhoud ervan (enkel het type persoonsgegevens mag worden bijgehouden, niet de persoonsgegevens zelf). De verbintenis inzake het loggingbeheer wordt eveneens opgenomen in de hogervermelde schriftelijke overeenkomst die wordt gesloten tussen de dienstenintegrator en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.
7. Elke dienstenintegrator moet bovendien de regels en richtlijnen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* en de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*, en de minimale informatieveiligheidsnormen van het netwerk van de sociale zekerheid, opgesteld door het Algemeen Coördinatiecomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, eerbiedigen.

8. De dienstenintegrator informeert de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid over de wijze waarop hij de voorgaande maatregelen implementeert. Hij licht in het bijzonder toe hoe hij de end-to-end traceerbaarheid van de verwerking van de persoonsgegevens realiseert en hoe hij het eigen verwijzingsrepertorium ontwikkelt, uitbouwt en beheert. Die elementen worden eveneens opgenomen in de hogervermelde overeenkomst tussen de dienstenintegrator en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en maken onverkort deel uit van het engagement dat de dienstenintegrator aangaat. In diezelfde overeenkomst worden ook de respectieve verantwoordelijkheden vastgelegd, met de vermelding wie de verwerkingsverantwoordelijke voor welke deelverwerking is.
9. De eindbestemming verklaart naar aanleiding van de indiening van de aanvraag tot het bekomen van de beraadslaging van het informatieveiligheidscomité, overeenkomstig artikel 15 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, of de uitwisseling van persoonsgegevens rechtstreeks met de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid dan wel met de tussenkomst van de dienstenintegrator zal verlopen. In de beide gevallen moeten de tussenkommende partijen de end-to-end traceerbaarheid garanderen.

Om deze redenen, besluit

de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

dat indien de mededeling van persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid aan een organisatie van een gemeenschap of een gewest geschiedt met de tussenkomst van de dienstenintegrator van die gemeenschap of dat gewest, die dienstenintegrator er steeds toe gehouden is om de hogervermelde maatregelen na te leven. Hij legt zijn verbintenis (eenmalig) vast in een schriftelijke overeenkomst met de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

Deze beraadslaging doet geenszins afbreuk aan de bevoegdheid van het informatieveiligheidscomité om zich geval per geval uit te spreken over de mededelingen van persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid, met toepassing van artikel 15 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*.

Bart VIAENE

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38, 1000 Brussel.
--